

Lag BaOmer Shiur

Rabbi David Sedley

The Manna Began to Fall

1. Chasam Sofer Responsa, Yoreh Deah 233

וכפי דאי' במדרש שמיום שכלה החררה שהוציאו ממצרים הלכו ג' ימים בלא לחם ואח"כ ירד המן א"כ הי' הורדת המן ביום ל"ג בעומר וראוי' לעשות לזה זכר טוב.

According to what it says in the midrash, that from the time they finished the food that they brought out from Egypt they went for three days without bread, and afterwards the manna began to fall. Therefore the manna began to fall on Lag Ba'Omer and it is appropriate to make a remembrance of this.

Students Stopped Dying

2. Death of Rabbi Akiva's students

ר"ע אומר למד תורה בילדותו ילמוד תורה בזקנותו היו לו תלמידים בילדותו יהיו לו תלמידים בזקנותו שנא' בבקר זרע את זרעך וגו' אמרו שנים עשר אלף זוגים תלמידים היו לו לרבי עקיבא מגבת עד אנטיפרס וכולן מתו בפרק אחד מפני שלא נהגו כבוד זה לזה והיה העולם שמם עד שבא ר"ע אצל רבותינו שבדרום ושנאה להם ר"מ ור' יהודה ור' יוסי ורבי שמעון ורבי אלעזר בן שמעון והם העמידו תורה אותה שעה תנא כולם מתו מפסח ועד עצרת אמר רב חמא בר אבא ואיתימא ר' חייא בר אבין כולם מתו מיתה רעה מאי היא א"ר נחמן אסכרה.

Rabbi Akiva says "If you have learned Torah in your youth you must [continue to] learn Torah in your old age. If you have had students in your youth you must [continue to] have students in your old age", as the verse says "In the morning plant your seeds and in the evening do not let your hand rest". They said that Rabbi Akiva had 12,000 pairs of students from Givas to Antipras and they all died at one period of time because they did not treat each other with respect. The world was desolate until Rabbi Akiva came to the Rabbis of the south and taught them. [They were] Rabbi Meir, Rabbi Yehuda, Rabbi Yossi, Rabbi Shimon and Rabbi Elazar ben Shamua. It was they who re-established Torah at that time. It was taught that they all died between Pesach and Atzeres. Rav Chama bar Abba, or perhaps it was Rabbi Chiya bar Avin, said that they all died from a terrible death. What is that? Rabbi Nachman said *askara* (death by choking - diphtheria/croup).

3. Bereishis Rabba 61:3

אמר רבי עקיבא לתלמידיו החדשים: "בני", הראשונים לא מתו אלא שהיתה עיניהם צרה אלו לאלו, תנו דעתכם שלא תעשו כמעשיהם"

Rabbi Akiva said to his new student "My sons, the first ones only died because they were stingy with each other. Pay attention that you do not act like them".

4. Sefer Hamanhig

ושמעתי בשם ר' זרחיה הלוי ז"ל מגירונדא, שמצאו כתוב בספר ישן הבא מספרד שמתו מפסח עד פרוס עצרת...ט"ו יום קודם העצרת וזהו ל"ג בעומר.

I heard in the name of Rabbi Zerachiah Halevi from Gerona that he found written in an ancient book which came from Spain that they [only] died from Pesach until Pras Atzeres... [which is] fifteen days before Atzeres, which is Lag BaOmer.

Lag BaOmer Shiur

Rabbi David Sedley

5. Meiri Yevamos 62b

וקבלה בידי הגאונים ז"ל, שביום ל"ג בעומר פסקה המיתה ומתוך כך נוהגים שלא להתענות בו.
We have a tradition from the Gaonim that on Lag BaOmer the dying ending, and because of this we have a custom not to fast [on this day].

Rabbi Akiva and Bar Kochba

6. Letter of Rav Sherira Gaon

היה השמד על התלמידים של רבי עקיבא,
There was a decree of destruction against the students of Rabbi Akiva.

7. Yerushalmi Taanis 4:5

תני רבי שמעון בר יוחאי: "עקיבא רבי היה דורש: דרך כוכב מיעקב" (במדבר כ"ד, י"ז) - דרך כוזבא מיעקב
Rabbi Shimon bar Yochai taught that Rabbi Akiva used to learn [the verse] "A star (*kochav*) will come forth from Yaakov" (Bamidbar 24:17) [as applying to Bar Kochba] Kuziva will come forth from Yaakov.

8. Eicha Rabba 2

ר' עקיבא, כשהיה רואה את בר-כוזבא, היה אומר: "זהו המלך המשיח!". אמר לו רבי יוחנן בן-תורתא: "עקיבא, יעלו עשבים בלחייך ועדיין בן-דוד לא יבוא."
Rabbi Akiva, when he would see Bar Kuziva, would say "This is the King Messiah!" Rabbi Yochanan ben Turta said to him "Akiva – grass will be growing from your jawbone and the Messiah still will not have come".

9. Mishne Torah Hilchos Melachim 11:3

רבי עקיבא חכם גדול מחכמי משנה היה, והוא היה נושא כליו של בן כוזבא המלך, והוא היה אומר עליו, שהוא המלך המשיח. ודימה הוא וכל חכמי דורו שהוא המלך המשיח, עד שנהרג בעוונות; כיון שנהרג, נודע שאינו משיח.
Rabbi Akiva was a great scholar of the sages of the mishna. He was the arms bearer of Bar Kuziva the king. He said about him that he was the king Mashiach. He and all the sages of that generation thought that he was the king Mashiach, until he [Bar Kuziva] was killed for his sins. Once he was killed they knew that he was not the Mashiach.

Lag BaOmer Shiur

Rabbi David Sedley

The Sin and Death of Bar Kochba

10. Yerushalmi Taanis 4:5

שלוש שנים ומחצה עשה אדריינוס מקיף על ביתר. והוה ר' אלעזר המודעי יושב על השק ועל האפר ומתפלל בכל יום ואומר רבון העולמים אל תשב בדין היום אל תשב בדין היום בעא אדריינוס מיזל ליה. אמר ליה חד כותיי לא תיזיל לך דאנא חמי מה מיעבד ומשלים לך מדינתא עאל ליה מן ביבא דמתינתא עאל ואשכח רבי אלעזר המודעי קאים מצלי. עבד נפשיה לחיש ליה בגו אודניה חמוניה בני מדינתא ואייתוניה גבי בן כוזבא. אמרון ליה חמינן ההן סבא משתעי לחביבך אמר ליה מה אמרת ליה ומה אמר לך אמר ליה אנא אמר לך מלכא קטל לי ואי לא אנא אמר לך את קטל יתי טב לי מלכא קטל יתי ולא את אמר ליה אמר לי דאננא משלים מדינתאי. אתא גבי רבי אלעזר המודעי אמר ליה מה אמר לך הדין כותייא אמר ליה לא כלום מה אמרת ליה א"ל לא כלום. יהיב ליה חד בעוט וקטליה. מיד יצאת בת קול ואמרה (זכריה יא) הוי רעי האליל עזבי הצאן חרב על זרועו ועל עין ימינו זרועו יבוש תיבש ועין ימינו כהה תכהה הרגת את רבי אלעזר המודעי זרוען של כל ישראל ועין ימינן לפיכך זרועו של אותו האיש יבש תיבש ועין ימינו כהה תכהה. מיד נלכדה ביתר ונהרג בן כוזבא.

For three and a half years Hadrian besieged Beitar. Rabbi Elazar would sit in sackcloth and ashes and pray every day saying, "Master of the Universe, don't sit in judgement today". Hadrian wanted to attack. A certain Kuthean came and said to [the emperor] Hadrian "My master don't go [to attack the Jews]. As long as this rooster [Rabbi Elazar Hamodai] is pecking the ground you won't be able to defeat them. Rather wait while I go and do something that will allow you to conquer them [as simply as] this very day". What did that Kuthean do? He entered the city through one of the water channels, and found [Rabbi] Elazar Hamodai standing in the middle of prayer. He approached him and whispered something in his ear. Witnesses who saw this ran quickly to Bar Kuziva [Kochba] and informed him that his uncle [Rabbi Elazar Hamodai] had made peace with Hadrian and is planning to hand the city over to him. Bar Kuziva quickly brought the Kuthean to him and interrogated him. "What did you say to Elazar Hamodai?" "If I tell you Caesar will kill me, but if I don't tell you, you will kill me. It is better that I die and not reveal his secrets to Caesar". When Bar Kuziva heard these deceptive words he called for the righteous Elazar and asked him what the Kuthean said to him. "Nothing". "What did you say to him?" "Nothing at all." He [Bar Kochba] gave him a kick and killed him. Immediately a voice came out of heaven and said "Woe to the worthless shepherd that leaveth the flock! The sword shall be upon his arm, and upon his right eye; his arm shall be clean dried up, and his right eye shall be utterly darkened." (Zechariah 11:17). "You killed Rabbi Elazar Hamodai, the right arm and right eye of Israel, therefore your children will be destroyed and your right arm will be cut off". Immediately Beitar fell to the siege and Bar Kuziva was killed.

Lag BaOmer Shiur

Rabbi David Sedley

Rabbi Shimon bar Yochai

11. Talmud Bavli Shabbos 33b

יתבי רבי יהודה ורבי יוסי ורבי שמעון ויתבי יהודה בן גרים גביהו פתח ר' יהודה ואמר כמה נאים מעשיהן של אומה זו תקנו שווקים תקנו גשרים תקנו מרחצאות ר' יוסי שתק נענה רשב"י ואמר כל מה שתקנו לא תקנו אלא לצורך עצמן תקנו שווקין להושיב בהן זונות מרחצאות לעדן בהן עצמן גשרים ליטול מהן מכס הלך יהודה בן גרים וסיפר דבריהם ונשמעו למלכות אמרו יהודה שעילה יתעלה יוסי ששתק יגלה לציפורי שמעון שגינה יהרג אזל הוא ובריה טשו בי מדרשא כל יומא הוה מייתי להו דביתיהו ריפתא וכוזא דמיא וכרכי כי תקיף גזירתא א"ל לבריה נשים דעתן קלה עליהן דילמא מצערי לה ומגליא לן אזלו טשו במערתא איתרחיש ניסא איברי להו חרובא ועינא דמיא והוו משלחי מנייהו והוו יתבי עד צוארייהו בחלא כולי יומא גרסי בעידן צלוי לבשו מיכסו ומצלו והדר משלחי מנייהו כי היכי דלא ליבילו איתבו תריסר שני במערתא אתא אליהו וקם אפיתחא דמערתא אמר מאן לודעיה לבר יוחי דמית קיסר ובטיל גזירתיה נפקו חזו אינשי דקא כרבי וזרעי אמר מניחין חיי עולם ועוסקין בחיי שעה כל מקום שנותנין עיניהן מיד נשרף יצתה בת קול ואמרה להם להחריב עולמי יצאתם חיזרו למערתכם הדור אזול איתבו תריסר ירחי שתא אמרי משפט רשעים בגיהנם י"ב חדש יצתה בת קול ואמרה צאו ממערתכם נפקו כל היכא דהוה מחי ר' אלעזר הוה מסי ר"ש אמר לו בני די לעולם אני ואתה בהדי פניא דמעלי שבתא חזו ההוא סבא דהוה נקיט תרי מדאני אסא ורהיט בין השמשות אמרו ליה הני למה לך אמר להו לכבוד שבת ותיסגי לך בחד חד כנגד (שמות כ) זכור וחד כנגד (שמות כ) שמור א"ל לבריה חזי כמה חביבין מצות על ישראל יתבי דעתייהו.

Rabbi Yehudah, Rabbi Yossi and Rabbi Shimon were sitting and Yehudah, the son of converts, sat before them. Rabbi Yehudah opened [the conversation], saying: "How beautiful are the works of this [Roman] nation. They have established markets, they have built bridges, they have opened bathing-houses." Rabbi Yossi said nothing, but Rabbi Shimon bar Yochai said: "All these things they have instituted for their own sake. Their markets are gathering-places for harlots; they have built baths for the purpose of indulging themselves in their comforts; they have built bridges to collect tolls from those who cross them." Yehudah, the son of converts, went and reported this conversation, and it came to the ears of the government. Said (the rulers): "Yehudah, who has praised (our doings), shall be promoted; Yossi, who said nothing, shall be exiled to Tzippori; Shimon, who spoke disparagingly, shall be put to death." Rabbi Shimon and his son then went and hid themselves in the Beis Midrash, and their wives brought them some bread and a jug of water every day, and they ate. When the decree more urgent, he said to his son: "Women have feeble minds. Perhaps [the Romans] will torture them, and they will reveal [our whereabouts]." They went and hid themselves in a cave. A miracle occurred and [G-d] created for them a date palm and a spring of water. They stripped themselves naked and buried themselves with sand up to their necks. All day they studied. When it was time to pray they put on their clothes and prayed. Then they took off their clothes again so that they shouldn't wear them out. They spent twelve years in their cave. Eliyahu came to the opening of the cave and said: "Who will tell bar Yochai that the Cæsar is dead and his decree is annulled?" They came out of the cave. They saw people who were ploughing and sowing grain. Rabbi Shimon said: "These people abandon eternal life and occupy themselves with temporary things." Every place where they looked their eyes burned up. A voice came out of Heaven and said: "Have you come to destroy My world? Go, return to your cave." They returned and stayed in the cave for another twelve months. They said that the punishment of the wicked in Gehinom only lasts twelve months. [At

Lag BaOmer Shiur

Rabbi David Sedley

the end of this time] a voice came out of Heaven and said: "Go out of the cave," and they came out. And Rabbi Shimon said to his son: "It is enough for this world that I and you are occupied with the study of the Torah and with good deeds." This occurred on a Friday near sunset. They saw a man hurrying with two bunches of myrtle in his hand. "What are they for?" they asked him. "To honor the Sabbath," he replied. "Would one bunch not be enough?" "One is for "remember" (Shemos 20) and the other for "observe" said the man. Rabbi Shimon said to his son: "See how much the Jews love the mitzvos?" This reassured them.

12. Talmud Bavli Shabbos 11a

תניא חברים שהיו עוסקין בתורה מפסיקין לק"ש ואין מפסיקין לתפלה א"ר יוחנן לא שנו אלא כגון ר"ש בן יוחי וחביריו שתורתן אומנותן אבל כגון אנו מפסיקין לק"ש ולתפלה.

It is taught that students who are involved in Torah must stop to read the Shema but don't need to stop to pray. Rabbi Yochanan said that this only applies to people like Rabbi Shimon bar Yochai and his friends, whose Torah is their livelihood, but people like us must stop for both Shema and prayer.

Revealing of the Zohar

13. Zohar Idra Zuta Devarim Parshas Haazinu p. 296

"אותו יום ביקש רבי שמעון בר יוחאי להסתלק מן העולם, והיה מסדר דבריו. נתכנסו החברים לביתו, והוא אמר להם: עתה שעת רצון היא, מילים קדושות שלא גיליתי עד עתה רצוני לגלותן ... כל ההוא יומא לא אפסיק אשא מן ביתא, ולא הוה מאן דמטי לגביה, דלא יכילו דנהורא ואשא הוה בסוחרניה... ואשא הוה להיט קמיה שמעון קלא עולו ואתו ואתנשו להילולא דרבי שמעון.

On the day that Rabbi Shimon bar Yochai was to leave this world he arranged his affairs. His friends came to his room and he said to them "now is a time of favour. I can now reveal to you holy things that haven't been revealed until now" All that day the fire never left the room, and there was nobody who was able to approach because it was impossible. The light and the fire were surrounding him. When they [came to] remove his bier the fire flew into the air and the fire danced before it. A voice was heard [from Heaven] saying "come and gather for the *hilula* (anniversary/celebration) of Rabbi Shimon bar Yochai".

14. Zohar Raya Mehemna Nasso 124b

בהאי חבורא דילך דאיהו ספר הזהר מן זוהרא דאימא עלאה תשובה. באלין לא צריך נסיון ובגין דעתידין ישראל למטעם מאילנא דחיי דאיהו האי ספר הזהר יפקון ביה מן גלותא ברחמי ויתקיים בהון יי' בדד ינחנו ואין עמו אל נכר.

With this book of yours, which is the book of the Zohar (radiance), from the radiance of the supernal mother which is repentance. With those (who learn it) no test is needed, and with this in the future Israel will taste the tree of life which is this book of the Zohar, and they will be redeemed from exile with mercy. Then the verse will be fulfilled "G-d alone will lead them and there is no strange god with them" (Devarim 32:12.).